

„Magyarnak lenni: büszke gyönyörűség...”

Mi, a Hatvani Bajza József Gimnázium és Szakközépiskola 10.C osztályos diákjai Szlovákiába utaztunk, hogy a határon túli magyarokkal együtt ünnepeljük március 15-ét.

Március 14-én reggel indultunk Ipolyságra a Bajza elől.

Megérkezésünk napján előadtuk a még itthon összeállított műsorunkat az Ipolysági Magyar Tanítási Nyelvű Gimnáziumnak és az ipolysági városházán ünneplő magyaroknak.

A gimnázium tanulói is műsorral kedveskedtek, ők magyar dalokat énekeltek.

A két előadás között a városban sétáltunk és fagyiztunk, majd a temetőben megkoszorúztuk a Megbékélés kapuját.

Később, elfoglaltuk szállásunkat, amely Ipolyság régi posta épülete volt. Ma kollégium.

Ipolyság a magyar határ mellett fekszik. Lakosságának 65% magyar, 35% szlovák anyanyelvű. Itt született és tanult Sajó Sándor, akinek a versei nem jelenhettek meg, mert trianoni béke fájdalmáról költött. Szállásunk az ő szülőháza mellett volt, szobra pedig a templom mellett áll.

Az itt élők kedvesen fogadtak minket. Két tanár, Hammersmidt Éva tanárnő és Tóth Tibor tanár úr kísért minket kirándulásainkon. Rendíven jó lelkű és odaadó tanárok, szívükön viselik a magyarság sorsát. Először rajtuk vettük észre a Felvidék sajátos palóc tájszólását.

Másnap március 15-én Selmecebányára kirándultunk felvidéki diákokkal és tanáraikkal együtt. Itt megnéztük a Szentháromság teret, a Szerelmes lakatokat és az Evangélikus Líceumot, ahol Petőfi Sándor, Mikszáth Kálmán és Sajó Sándor is tanult. Szomorúan tapasztaltuk, hogy bár a téren minden épület felújított állapotban volt, a líceum nem. A város 7 dombra épült ezért az utcái nagyon meredek és macskakövesek voltak. Híven őrzik a régi gazdag bányaváros emlékét, atmoszféráját.

Selmecbánya után a bajmóci Pálffy-kastélyt tekintettük meg. Az utazás során megcsodálhattuk az igazi Felvidéki tájat. A várkastély romantikus stílusban épült és emlékeztetett a Disney-kastélyra. Sajnos kívülről nem sok képet készíthettünk róla, mert ott jártunkkor szakadt az eső, így örültünk, ha fedél alá értünk.

Az épület nagyon szép, eredeti állapotában maradt meg és rengeteg érdekes dolgot rejtett. Például az aranyszobát, amelynek mennyezetén 144 különböző arckifejezésű angyal tekintett le ránk. A régi rulett asztal nagyon érdekes volt, hiszen ez előtt még nem láttunk ilyet. Örültünk, hogy belemosolyoghattunk a megszépítő tükörbe és reménykedtünk, hogy másnapra tényleg megszépülünk. Vicces volt a „terhes pad”, mert az osztályunk nagy része leült rá és nem tudtuk, hogy ha ráülünk egy éven belül gyermekünk születik. A legnagyobb tetszést a kastély alatti mészkőbarlang kútja nyerte el. Szerencsénk volt, hiszen esett az eső és a kútból lezúduló csapadék vízesés szerű látvány nyújtott.

A kastély látogatása után Garamszentbenedekre utaztunk. A település a Garam folyó jobb partján fekszik. Garamszentbenedeken található a híres I. Géza király által alapított gótikus-stílusú bencés templom és kolostor. Az épületbe ugyan nem tudtunk bemenni, de a templom barátságos, szelíd macskája kárpótolta minket.

A változatos programok után kissé megfáradva tértünk vissza szállásunkra. A kollégiumban töltött két éjszaka emlékezetes marad számunkra, mert rengeteget beszélgettünk és nevettünk. Kissé megdöbbenve tapasztaltuk, hogy az épületben kevés a működő konnektor, ami persze, csak a melegszendvics sütőnek volt akadály.

Vasárnap reggel elhagytuk a kollégiumot és elbúcsúztunk fogadóiskolánktól.

Ez után Szklabonyára, a Mikszáth-emlékházba mentünk, ahol megkoszorúztuk Mikszáth Kálmán emlékművét és elénekeltük a felvidéki magyarok himnuszát: „Isten áldja meg a magyart, tartson neve míg a föld tart! Paradicsom hazájában éljen, mint a hal Dunában...”. Az épület a temetővel szemben épült, valószínűleg ez az a ház, amelyet az író több művében is megemlít.

Később az emlékház udvarán népi játékokkal játszottunk, ilyen volt a gólyaláb és a diótörő, amit minden osztálytársunk örömmel kipróbált.

Kékkőn a Balassi-kastélyt és az általuk építtetett kálváriát tekintettük meg, ami nagyon szép állapotban maradt meg. A kálváriához meredek domb visz fel. A tetejére felérve gyönyörű kilátás nyílt a környező településekre.

Sztrégován Madách Imre sírját koszorúztuk meg, amelyen a híres Ádám-szobor áll. Sztrégován található a Madách-kastély, ahol Madách Imre élete nagy részét élte, és itt írta élete fő művét, Az ember

tragédiáját. Az épület mostanában lett felújítva és az író berendezett emlékszobája található benne. Nagyon kedves idegenvezetést kaptunk. A falon Zichy Mihály, a műhöz készített illusztrációit csodálhattuk meg.

Élményeinkhez pár negatív dolog is hozzá fűződik. Például, amikor elmentünk vásárolni egy ipolysági supermarketbe és tisztelettudóan elköszöntünk, az eladó visszaszólt nekünk, hogy szlovákul sokkal jobb lenne elköszönni. Igazából, amerre jártunk az országban sajnos érezhető volt a rosszálló tekintet a szlovákok részéről.

Szlovákiai programunk Sztrégova meglátogatásával ért véget. Rengeteg élménnyel gazdagodtunk és betekintést nyertünk a határon túli magyarok helyzetébe és megtapasztalhattuk, hogy milyen nehéz körülmények között élnek. Mindezzel együtt megértettük azt is, hogy magyarnak lenni sorsvállalás, kultúránk, hagyományaink őrzése segít megmaradni, megőrizni a nemzettudatot, s helyünkön maradni, akkor is, ha úgy tűnik, másutt jobb. Sajó Sándor szülőháza mellől indultunk napi programjainkra, az ő gondolatával zárjuk élménybeszámolóinkat:

De túl minden bűn, minden szenvedésen
Önézetünket nem feledve mégsem.
Nagyszívvel, melyben nem apad a hűség,
Magyarnak lenni: büszke gyönyörűség!
Magyarnak lenni nagy szent akarat,
Mely itt reszket a Kárpátok alatt:
Ha küszködön, ha szenvedőn, ha sírva:
Viselni sorsunk, ahogy meg van írva:
Lelkünkbe szíva magyar földünk lelkét,
Vérünkbe oltva örök honszerelmét,
Féltőn borulni minden magyar rögre,
S hozzátapadni örökkön - örökre!.

Életünk eddigi legértelmesebb osztálykirándulását köszönjük most minden támogatóknak.

Köszönetünket fejezzük ki:

- Rákóczi Szövetségnek az utazás anyagi támogatásáért
- Hatvan Város önkormányzatának, az utazás egyéb programköltségének támogatásáért
- Fogadóiskoláinknak, az Ipolysági Magyar Tanítási Nyelvű Gimnáziumnak a szíves vendéglátásért
- Iskolánk alapítványának, a Bajza Alapítványnak programjaink támogatásáért
- Ipolysági tanárainknak, Hammersmidt Éva tanárnőnek és Tóth Tibor tanár úrnak, magyarországi tanárainknak, Kővári Éva tanárnőnek és Géczi Csaba tanár úrnak a program szervezéséért

Gimnáziumunkban élménybeszámolót tartottunk a dísztermünkben az iskola érdeklődő diákjainak. Örömeinkre megtelt a díszterem is, és a város honlapjára is felkerül egy rövidebb ismertető a programjainkról, így mindezt már nyilvánosan is megoszthattuk másokkal.

A beszámolót készítette:

Mezey Beatrix, 10. C osztályos tanuló